

Potom som počul hlas z neba, ktorý hovoril:

„Napiš: Blahoslavení sú mŕtvi, ktorí odteraz umierajú v Pánovi.

Áno, hovorí Duch, nech si odpočinú od svojich námah,

lebo ich skutky idú s nimi. (Zjav 14,13)

21. nedeľa po Trojici

Pamiatka zosnulých

1.11.2020

ev. cirk. zbor Rankovce

ecav.rankovce.sk

Naši drahí, opäť vám posielame túto kázeň - pomôcku k domácim službám Božím ako nástroju na nedeľné zhromaždenie sa veriacich so svojím pánom. Na dnes nám vychádza – po včerajšej reformácii – pamiatka zosnulých. Dovoľte, aby sme si menovite pripomenuli tých, ktorí nás počas uplynulého roka opustili:

v roku **2019**: † 5.11. **Štefan Fedor**, 81-ročný, Ďurďošík; † 8.11. **Ján Zimmerman**, 74-ročný, Žirovce;

v roku **2020**: † 9.1. **Alžbeta Gdovinová**, r. Hlavatá, 91 r., Žirovce; † 13.1. **Ján Balla**, 69 r., Čakanovce; † 27.1. **Vladimír Choma**, 76 r., Čakanovce; † 27.2. **Helena Rusinková**, r. Grofová, 79 r., Herľany; † 18.4. **Božena Turťáková**, r. Fliťárová, 66 r., Rankovce; † 29.4. **Július Turták**, 68 r., Rankovce; † 22.7. **Vincent Samko**, 89 r., Čakanovce; † 25.7. **Alžbeta Sabolová**, r. Sabová, 91 r., Bačkovík; † 29.7. **Tibor Petrila**, 63 r., Boliarov; † 30.7. **Anna Mičková**, r. Šoffová, 74 r., Rankovce; † 11.9. **Marta Vangorová**, r. Bočkorášová, 79 r., Boliarov; † 29.9. **Marrek Hada**, 24 r., Rankovce; † 23.10. **Ján Milan Dolný**, 77 r., Ďurďošík; † 26.10. **Marta Damová**, r. Balogová, 66 r., Rankovce; **Ondrej Šup**, 87 r., Čakanovce. Česť ich pamiatke, v nádeji vzkriesenia!

Pozývame vás aj k sledovaniu internetovej webstránky nášho cirkevného zboru, na ktorej môžete nájsť aj iné naše videopríhovory, pozvánky, programy pre deti, či iné zaujímavé informácie o našom spoločenstve. Nech vás Pán Boh sprevádza i v ďalších dňoch vášho života!

Srdečne sa chcem poďakovať všetkým, ktorí i počas tohto obdobia budú pamätať na to, že Cirkevný zbor opäť nebude mať žiadne príjmy z ofier a milodarov. Ak chcete prispieť, svoj milodar môžete poslať na účet cirkevného zboru. **IBAN: SK43 0900 0000 0001 0925 5082**, do správy pre prijímateľa napíšte: **Milodar**.

Modlime sa spolu: Drahý a milý náš Pane, v tento čas spomíname na všetkých našich drahých, ktorí nás už predišli na našej ceste z časnosti. Z Tvojho Slova máme nádej, že je o nich dobre postarané – podľa ich viery. Ďakujeme, že sa dar viery dostáva aj k nám, že ani my sa nemusíme báť smrti, pretože aj v jej temnom údolí si s nami. Pomôž nám spomínať na našich zosnulých s vďačnosťou za ich život a raz daj aj nám z tohto sveta odísť Tebe v ústrety, do krásneho neba, kde Ty prebývaš. Amen.

Nech sa páči, tu sú piesne na nedeľu:

376, 520, 658, 676, 662

- prečítať si aj biblické texty:

text zo Starej zmluvy: **Aggeus 2,20-23**

text z Novej zmluvy: **Zjavenie Jánovo 9,1-12**

evanjelium: **Ján 5,25-29**

Námety na ďalšie modlitby – modlime sa:

- za svoj múdry život kresťana v tomto svete plnom diablovej ľsti a klamstva
- za vytrvalosť vo viere a dobré svedectvo života medzi svojimi blízkymi a známymi
- za náš cirkevný zbor, za zápal vo viere jeho jednotlivých členov
- za našu cirkev, aby hľadala spôsoby, ako niesť evanjelium do moderného sveta
- za spoločnosť, ktorá je už unavená situáciou okolo opatrení, aby v nej nedochádzalo k nedorozumeniam
- za situáciu na celom svete, pretože v neustálom tlaku môže rásť napätie a prepuknúť aj do násilia
- za všetkých tých, ktorí aj v čase krízy stoja verne vo svojich úlohách a konajú si svoju prácu, či službu
- za politikov, lekárov, zdravotnícky personál, vojakov, policajtov, hasičov a všetkých ostatných, ktorí musia robiť vážne rozhodnutia a stáť v prvej línii

Stále vám ponúkame k dispozícii svoj čas i svoje modlitby.

Povzbudzujeme vás, aby ste kedykoľvek, keď sa budete cítiť sami, unavení, zranení, vystrašení, neistí, nám volali, alebo písali. Tel. čísla: 0918 828 307 – Ľ. Beňo; 0918 828 309 – M. Beňová; mail: ecav@rankovce.sk, prípadne cez sociálne siete.

Sám Pán pokoja daj vám stály pokoj vo všetkom. Pán so všetkými vami! 2Tes 3,16

Mgr. Ľuboslav Beňo

Abakuk 1,12-17: „Či Ty, Hospodine, nie si od večnosti, Bože môj, Svätý môj? My nezomrieme! Hospodine, Ty si ho ustanovil vykonať súd, a Ty, ó skala, si ho určil vykonať trest. Pričisté sú Tvoje oči, aby sa dívali na zlo, Ty nemôžeš hľadieť na trápenie! Prečo hľadáš na neverných, a mlčíš, keď nešlachetník pohlcuje spravodlivejšieho, ako je sám? Ľudí robíš podobnými morským rybám a podobnými červom, ktoré nemajú vládcu? Všetko chce vychytať udicou, vyloviť do svojej siete, pozbierať svojim čereňom; preto raduje sa a jasá. Preto obetuje svojej sieti, kadidlo páli svojmu čereňu, lebo z nich má svoj tučný podiel a bohatý pokrm. Či smie preto vyprázdňovať svoju sieť a bez ľútosti stále vraždiť národy?“

Bojíte sa smrti? Odpusťte mi túto otázku pod kožu hneď na začiatok. Je to však vážna otázka. Ešte z konfirmačnej prípravy sme naučení, že **telesnej smrti sa báť nemusíme, „lebo kresťan vie, že Pán Boh bude s ním aj pri jeho smrti a cez smrť ho prevedie do blahoslavenej večnosti“.** (ot. č. 155 v súčasnej konfirmačnej príručke) Tak to máme nejak naučené a aj sa podľa toho – naučene - správame. Alebo aspoň snažíme správať.

No smrti sa bojí spravidla každý človek, či dokonca každý živý tvor. Ešte aj taká rastlina sa bojí o svoj vlastný život a bojuje o svoju záchranu, ako sa jej len dá.

Pre dnešnú kázeň som siahol do málo známej knihy proroka Abakuka. Viedem si register biblických textov, na ktoré som kázal a zistil som, že z tejto biblickej knihy som ešte nekázal – nikdy.

My dnes ani riadne nevieme, kto to ten **Abakuk** bol. Okrem tejto jedinej krátkej knihy (pár kapitol) o ňom niet v Biblii ani zmienky. Ešte aj jeho meno je divné – vôbec nie je hebrejské a aj v slovenčine znie prinajmenšom smiešne. Z jeho proctva však vieme, že **svoje slová adresoval júdskym Izraelcom v čase, keď už stála „za dverami“ zlovestná babylonská armáda,** pred ktorou zatiaľ nik neušiel ani sa neobránil.

Vžime sa do situácie Izraelcov - bola podstatne ťažšia, ako je tá naša dnes. My sa bojíme zlého vírusu, žijeme v strese, nik nevie, ako to s ním bude pokračovať, nik si nie je istý, že sa ním nenakazí a ani akému priebehu nemoci môže byť vystavený. Dúfame však, že ľudia budú mať rozum a budú sa zodpovedne správať. A nádejame sa, že sa k nám nebezpečný vírus možno ani nedostane.

Lenže v okolí Jeruzalema rástlo zdesenie. Tu už nik nedúfal, že sa Babylon otočí a pôjde domov. Každému bolo jasné, že je len otázkou času, kedy slávny Sion podľahne a ľudia budú vydaní na milosť a nemilosť cudzincov. Aj keď sa i v tej dobe – podobne ako nám dnes – tu a tam ozývali hlasy akoby opačné (Jer 7,4), ktoré sa snažili ľudí upokojiť, že sa nič nestane, Babylon sa zastaví, brány mesta sú dosť pevné, aby odolali – ukázali sa však ako falošné. Naozaj, pred Babylonom nebolo úniku.

To bolo zúfalstvo, že? Keď budeme pozorne čítať verše pre túto kázeň, z Akakukovej modlitby aspoň v obrysoch vkĺzneme do tej atmosféry. Ja tu teraz v tejto kázni nemám priestor na podrobný výklad vybratých veršov (kto by mal záujem, môže si nájsť svoju prípravu tejto kázne v texte vzadu). Nám teraz

ostane iba obraz tej atmosféry – strachu, zúfalstva a hrôzy, pretože nepriateľ je za bránami. Ľudia v bránach sú bezmocní, bez akejkolvek šance na úspech. Neodvratný koniec. Čas porážky sa blíži, už iba týždne, možno dni ...

Abakukovo prorocstvo je staré, možno niekto povie, že už zapadlo prachom, hľa, ani farári už dnes veľmi na Abakuka nekážu svoje kázne, nás sa už netýka. **Atmosféra strachu pred Babylonom zobrazuje aj náš vnútorný strach pred smrťou.** Aj ona predsa prichádza, a rovnako nemilosrdne, na každého z nás. Tak prišla aj na všetkých pred nami. Zaradom. Bez výnimky. (Dobre – výnimka potvrdzuje pravidlo - až na tri biblické výnimky: Henoch, Eliáš, Ježiš, ale to je niečo špeciálne.)

Smrť v nás vzbudzuje hrôzu, alebo správnejšie: rešpekt. Aj keď si nahovárame, že sa jej báť nemusíme - ale to sa dobre povie. Keď nad tým hlbšie premýšľame, tak z nej strach máme. Ak by si aj niekto v nejakej fantazijnej sebalúťosti hovoril „ja možno nezomriem“ podobne ako si to nahovárali aj obklúčení Izraelci (Ab 1,12), tak je to iba na smiech. Aj v Jeruzaleme - každý napokon podľahol, brány mesta neodolali mnohonásobnej presile a na tragický koniec došlo. Dobyvatelia polovicu povraždili, druhú odvliekli do ďalekého zajatia.

My s odstupom času však vieme, že to nebol celkom koniec. Ľudia boli odvečení tisíce kilometrov ďaleko a v zajatí ešte k tomu rozptýlení na mnohé na miesta, no **zdravé jadro národa v Babylone prežilo.** Po dvoch generáciách (70 rokov) sa ich potomkovia – časť z nich – za Ezdráša a Nehemiáša vrátili naspäť a znovu založili takmer zaniknutý národ.

Pre nás je to krásne posolstvo o Božom poriadku aj so smrťou a naším životom. **Aj nás, ako aj všetkých našich blízkych pred nami, raz zastihne smrť. Pominieme sa. Ale pre mnohých bude aj potom skvelé pokračovanie!** Takto to totiž u Pána Boha a v jeho stvoriteľskom poriadku chodí. Veľká časť zahynie, zanikne, ale zdravý základ zostane. My vieme, podľa čoho sa rozhoduje, že to je vzťah či „nevzťah“ človeka ku Kristovi. (J 11,25)

Buďme aj my tým zdravým základom! Buďme aj my tými, ktorí napriek bráne smrti budú žiť, večne žiť!

Toto je nádej v smrti, ktorú nám dal náš Stvoriteľ cez svojho Syna. V tejto nádeji večného života myslíme aj na našich drahých zosnulých. Nádejame sa, že aj oni boli dobrým základom. Amen.

Úvahy nad textom – výklad Ab 1,12-17 ako príprava pre kázeň:

ABAKUK – nie celkom známy prorok, v Biblii sa spomína iba dvakrát, obe miesta sú v knihe Abakuk.

Meno pochádza pravdepodobne zo starej mezopotámskej reči (akkadčina), označuje nejakú vonnú bylinku, možno bazalku. To meno nie je hebrejské! Ale to nič nevysvetľuje o pôvode proroka. (zdroj: wiki, nem.)

V LXX a Vulgate sa nazýva *Ambakoum*.

Čas: Proroctvo je zasadené vraj niekedy medzi r. **630-612 pred Kr.**, pred babylonské zajatie, aj keď mne sa podľa obsahu vidí na neskoršiu dobu (r. 587 dochádza k zajatiu, 11 rokov predtým /597/ bolo 1. zajatie), Babylon bol podľa textu už niekde na obzore...

S Babylonom prichádza smrť, alebo zajatie. V tých časoch ešte na planéte nebolo veľa ľudí a dobyvatelia nehľadali územia na to, aby z nich ťažili bohatstvo, ani aby na obyvateľstvo uvalilo dane, dokonca nehľadali ani otrokov. Cieľom bolo získať nových obyvateľov do svojej krajiny... Tak aj Babylon, zbieral ľudí všade, kade išlo jeho vojsko. Najmä vzdelaných a perspektívnych, ostatných vraždili... Cieľom Babylončanov bolo vybudovať najsilnejšiu ríšu sveta a najväčšie mesto na svete – Babylon.

Babylon je síce „za dverami“, Júdejci sa hrozia, čo s nimi bude, no v Jeruzaleme sa objavili ľudia, ktorí síce falošne, ale predsa upokojujú kráľa Cidkiju, alebo už Jójachína, či ešte skôr Jójakíma? (viac v 2Kr 24-25)

O falošných prorokoch za všetkých týchto kráľov veľa písal Jeremiáš.

verš 12: Abakuk sa snaží hľadať nádej u Hospodina, dáva ju aj ostatným Júdejcom. Nezmrieme! Nezmrieme, pretože náš Boh je svätý. S Babylonom ide iba Boží súd. A Boží súd znamená koniec...

Zvláštne, vraj výraz pre Nezmrieme! pôvodne znel Nezmrieš! Je o tom diskusia.

Kto je ten, kto ide vykonať súd? Predsa Chaldejský národ (v. 6) – to sú Babylončania.

Ty, ó skala ... – Pán Boh je nazývaný skalou, to je častý obraz, používaný najmä v mimobiblickej literatúre. Skala, ktorá stále sprevádza Izrael, skala, ktorá je pevná a stála.

Ak pevný Hospodin = Skala poslal Babylon vykonať trest, tak je to skutočne nadmieru vážne a nezmeniteľné. Trestu sa už nedá vyhnúť, ako veľaokrát dovtedy.

v. 13: Svätý Hospodin – prečistie Jeho oči – neujde im nijaké zlo. To je zreteľné.

Ale: Aké zlo sa tu myslí? Zlo v srdciach Izraela, alebo zlo, s ktorým prichádzajú Chaldejci?

Alebo iba zlo všeobecne (to by tu ale nedávalo zmysel)?

Myslím si, že autor pôvodne myslel na zlo/hriech Izraela, ale prešiel na zlo krvilačného národa. Abakuk napriek svojmu proroctvu hľadal uistenie o tom, že napriek tvrdosti je aj Babylon podriadený Bohu, v ktorého verí prorok. Teda: ani babylonské zlo neostane bezbrehé.

Slovo „neverný“ je v kralickej Biblii preložené ako „bezbožníci“, to môže ukazovať naozaj na Babylon ako zlo. On je ten „nešľachetník“, ktorý „pohlcuje spravodlivejšieho, než je sám“.

Abakukov záver: Pán Boh sa predsa nebude pozerieť na koniec svojho vyvoleného ľudu. To nie. Ale zatiaľ ... Pán Boh necháva situáciu otvorenú. A Babylončania sa blížia... Hrôza.

v. 14: 14. verš je ťažko preložiteľný, v rôznych prekladoch skutočne rôzne. Niekde je tam dokonca otázka (čes. ekum. pr.). Tak či tak, ľudia (hebr. ÁDÁM – človek, jedn. číslo) sú pripodobnení k chytaným rybám a červom, ktoré nemajú vládcu. Aký vládca? Asi poukaz na 1M

1,28, kde má stvorený človek vládnuť nad menovanými kategóriami zvierat – aj keď morské ryby tam spomínané sú, no nie červy, ktoré nie sú „na zemi“, ale „v zemi“.

Ľudia sú bezmocní, ako morské ryby, alebo bezbranné červy. Áno, ľudia sú ako červy! (pieseň: Já bídny červ...) Sami sa nezachránia (nemajú vládcu, čo by ich ochránil).

v. 15: Hlavný babylonský boh Marduk býval zobrazovaný so sieťou ako ten, kto do nej pochytal všetky národy. Pekný obraz Abakuka.

Otázka – kto sa „raduje a jasá“ v druhej časti verša? Babylon, Marduk, alebo snád' Hospodin (ten určite nie, je to v 3. osobe)?

Pre orientálnych ľudí národ splýval s ich bohom.

Všetko, všetko Nebúkadnecar – babylonský výbojný kráľ pochytá! Je nebezpečný a šialený. (to šialenstvo je až chorobné – Dan 4,26n)

v. 16: Kto prináša obeť svojej sieti? (niektoré preklady majú množné číslo, ale v hebr. je singulár) Je to Marduk? V obraznej reči môže byť, no ešte skôr Babylon ako taký (čo sa v prorokových očiach vlastne zlieva do toho istého subjektu).

Babylon je už zaslepený vojnou, ktorú vedie. Pre vojakov je cieľom už nie iba dobytie národov, ale vojna samotná! – sieť a čereň sa stali cieľom, nie iba prostriedkom.

Navyše -Babylon má zisk. Tučný zisk – zajatcov z každého národa.

V podstate Babylončania okrem zvláštneho Týru (ten až neskôr Alexander) porazili všetky národy a odvliekli preč.

v. 17: Vo zvitkoch v Kumráne je tu namiesto „vyprázdňovania siete“ spomenuté „tásenie meča“. Kým v starých dobách to bol zrozumiteľný obraz boha Marduka, ako hádže sieť do mora (= na národy) a potom svoju sieť vyprázdňuje vo svojej krajine, aby ju posilnil, neskôr (Kumrán) bol výraz menej zrozumiteľný a rovno už vnímali babylonské nezmyselné vraždenie ľudí. Je to už síce posun zmyslu, ale aj jedno aj druhé hovorí o tom, že na Babylon až bezhlavo kruto ničil národy, tak prichádza aj na Izrael (Júdsko).

Zúfanie ľudí (ktorí uverili prorokom ako Abakuk či iní) je na hranici únosnosti. „Pane Bože, či to vôbec môžu takto kruto?“

Otázka v očiach Izraela: „Je nám koniec. Je nám koniec?!“

použité materiály:

wikipedia, najmä nemecká verzia

<http://www.freebiblecommentary.org>

preklady Biblie

*****

➔ Obraz Babylona je obrazom smrti ako takej. Aj ona nemilosrdne prichádza. Na každého z nás. Tak aj prišla na všetkých pred nami. Zaradom. Bez výnimky. (Dobre, až na tri biblické výnimky – Henoch, Eliáš, Ježiš...)

Vzbudzuje v nás hrôzu, alebo dobre: rešpekt. Božie slovo nás učí, že sa smrti nemáme báť. Ale to sa dobre povie. Sme voči nej bezmocní. Presne ako bol Izrael pred Babylonom. Bez-mocný, bezradný, zúfalý.

Ak aj Abakuk hovoril v sebaľútosti: My nezomrieme! (v. 12), to bola iba taká falošná sebaľútosť. Každý za hradbami mesta Jeruzalem vedel, že sa neubránia, nemajú sa ako ubrániť takej presile, veď tých babylonských vojakov boli státisíce a mali skvelú vojenskú techniku. Každý národ dosiaľ padol.

Aj Izrael napokon padol. Dožili sa zúfaleho konca. Polovicu po dobytí povraždili a zvyšok odvliekli tisíce kilometrov ďaleko, preč. Sláva Izraela padla.

Ale my, z odstupu času vieme, že to nebol celkom koniec. Pretože v tom Babylone zdravé jadro národa prežilo. A po dvoch generáciách (70 rokov) sa ich potomkovia – teda časť z nich – za Ezdráša a Nehemiáša vrátili naspäť.

To je krásne posolstvo o Božom poriadku aj so smrťou a naším životom. Aj nás, ako aj všetkých našich blízkych pred nami, raz zastihne smrť. Pominieme sa. Ale pre mnohých bude aj potom skvelé pokračovanie! Takto to totiž u Pána Boha a v jeho stvoriteľskom poriadku chodí. Mnoho zahynie, zanikne, ale zdravý základ zostane.

Buďme aj my tým zdravým základom! Buďme aj my tými, ktorí napriek bráne smrti budú žiť, večne žiť.

Toto je nádej v smrti, ktorú nám dal náš Stvoriteľ cez svojho Syna. V tejto nádeji večného života myslíme aj našich drahých zosnulých. Snáď aj oni boli dobrým základom ...

iný úvod kázne: Život je vážna hodnota, i keď niekedy mi pripadá, že sa k nemu mnohí stavajú nezodpovedne. Akoby sme sa – podľa východoázijských rozprávok – rodili dookola zas a znova a to, že jeden, dva životy pokazíme, nevadí ... Pretože tam, kde človeku nezáleží na jednej hodnote, nezáleží mu potom ani na ďalších. To je ako keď človek plače nad nízkym príjmom, ale že jedno euro za druhým minie nerozvážne, si nevšíma, pretože – veď je to len jedno euro ...

Pán Boh nás ale varuje, že život je dar od Neho a je len jeden, jediný. Nemáme sa spoliehať na to, že ak si ho pokazíme dostaneme ďalšiu a ďalšiu, ako žiť už lepšie v nejakom inom ...